

Investeringsbetingelser for pensionsordninger i Velliv, Pension & Livsforsikring A/S (herefter kaldet selskabet), CVR-nr. 24260577, Lautrupvang 10, 2750 Ballerup, Danmark.

Investeringsbetingelserne gælder for VækstPension og VækstOpsparing, hvor selskabet vælger, hvordan opsparingen investeres ud fra forsikredes valg af investeringsprofil, og for LinkPension, hvor forsikrede vælger, hvordan opsparingen investeres i investeringsfonde.

Indhold:**Fælles regler for VækstPension, VækstOpsparing og LinkPension**

§ 1. Sådan investeres opsparingen	§ 5. Udbetaling før tid, pensionering og død
§ 2. Opsparing, afkast og omkostninger	§ 6. Ingen fortrydelsesret
§ 3. Tidspunkt for investering	§ 7. Ændring/opsigelse af investeringsbetingelser
§ 4. Skift mellem VækstPension og LinkPension	§ 8. Særlige betingelser

Særlige regler for VækstPension og VækstOpsparing

§ 9. Forsikredes valg/ændring af investeringsprofil	§ 11. Investering af opsparing
§ 10. Nedtrapning af investeringsrisiko	

Særlige regler for LinkPension

§ 12. Investeringsfonde	§ 13. Valg/omvalg af investeringsfonde

Fælles regler for VækstPension, VækstOpsparing og LinkPension**§ 1. Sådan investeres opsparingen**

Opsparingen placeres i investeringsfonde, som enten kan være eksterne eller interne.

En ekstern investeringsfond kan eksempelvis være en afdeling i en investeringsforening eller en tilsvarende dansk eller udenlandsk fond, der følger de europæiske UCITS-regler, ligesom det kan være en dansk eller udenlandsk alternativ investeringsfond (eksempelvis private equity fond, hedge fond, ejendomsfond m.v.).

En intern investeringsfond er en portefølje af finansielle aktiver (eksempelvis aktier, obligationer, eksterne investeringsfonde m.v.), som vi forvalter internt i selskabet.

Selskabet tilbyder en række forskellige forvaltede investeringsprofiler i VækstPension og VækstOpsparing samt investeringsfonde i LinkPension. Der tilbydes 3 forskellige typer forvaltning: Aktiv, Index eller Aftryk. Ligeledes tilbydes der en række forskellige risikoprofiler inden for hver type forvaltning. De tilbudte investeringsprofiler og investeringsfonde fremgår af velliv.dk.

Særligt for Aktiv

Aktiv forvaltede investeringsprofiler og investeringsfonde investerer indenfor et bredt univers af aktier, obligationer, alternative investeringsfonde, ejendomme, infrastruktur, lån, mv. Hertil kommer finansielle instrumenter baseret på aktier, renter, valuta, råvarer, mv. Porteføljesammensætningen er baseret på selskabets skøn vedr. afkast, risiko, markedsudvikling mv.

Særligt for Index

Index forvaltede investeringsprofiler og investeringsfonde vil som udgangspunkt investere i aktiver med en god omsættelighed – og dermed ikke noterede aktiver som fx alternative investeringsfonde, ejendomme, infrastruktur og lån. Det betyder, at Index har et mindre investeringsunivers, hvilket kan påvirke afkastet negativt.

I forhold til de andre typer forvaltning vil investeringerne i høj grad blive fastlagt på baggrund af markedsindeks og kun i mindre omfang være baseret på selskabets skøn vedr. afkast, risiko, markedsudvikling mv.

Særligt for Aftryk

Aftryk forvaltede investeringsprofiler og investeringsfonde investerer indenfor et bredt univers af aktier, obligationer, alternative investeringsfonde, ejendomme, infrastruktur, lån mv. samt finansielle instrumenter. Der investeres ud fra mere omfattende krav til aktivernes bæredygtighed eller bidrag til en bæredygtig omstilling i forhold til de øvrige forvaltningsformer Aktiv og Index. Det betyder, at Aftryk har et mindre investeringsunivers, hvilket kan påvirke afkastet negativt.

Vellivs tilgang til bæredygtighed og ansvarlige investeringer fremgår af velliv.dk.

Investeringsgaranti

Selskabet tilbyder en række forvaltede investeringsprofiler målrettet til ordninger med investeringsgaranti. Hvis pensionsordningen er tilknyttet investeringsgaranti, så er investeringerne foretaget under hensyn til investeringsgarantien, hvorfor selskabet kan ændre og typisk reducere andelen af mere risikofyldte investeringer (aktier og lignende). Fravalg af investeringsprofilen med investeringsgaranti kan ske ved at logge ind i Mit Velliv på velliv.dk/login. Forsikrede har ikke mulighed for at tilknytte investeringsgaranti efterfølgende. Selskabet er berettiget til at fratække omkostninger ved fravalg af investeringsgarantien.

Er der tilknyttet en investeringsgaranti til pensionsopsparingen, vil dette fremgå af pensionsoversigten, som også beskriver indholdet af garantien.

§ 2. Opsparing, afkast og omkostninger

Opsparingen og indbetalinger til opsparingen investeres efter forsikredes valg, jf. §§ 9 – 13.

Opsparingen forøges/formindskes med det positive/negative afkast og herunder udbytte, der opnås af de investeringsfonde, der er investeret i. Opsparingen reduceres med skatter, afgifter og omkostninger samt betaling for eventuel forsikringsdækning og eventuel investeringsgaranti. Der kan også være handelstillæg/fradrag ved handel i udvalgte investeringsfonde.

For forsikringer (livrenter), hvor den livsvarige udbetaling er startet, vil opsparingen løbende blive forøget med en overlevelsesgevinst som følge af, at udbetalingen helt bortfalder eller udbetalingsperioden delvist bliver afkortet ved forsikredes eller eventuel medforsikrede ægtefælles død, se nærmere i § 5.

Forsikrede har den fulde risiko for eventuelt negativt afkast. Dog kan der være tilknyttet investeringsgaranti.

Investerings- og forvaltningsomkostninger samt betaling for eventuel afdækning af investeringsrisiko er fratrukket afkastet.

Omkostninger til dækning af selskabets administration og herunder omlægning af investeringerne fratrækkes delvist i opsparingen og delvist i indbetalingerne.

Størrelsen af omkostningerne og størrelsen af prisen for en eventuel forsikringsdækning og en eventuel investeringsgaranti afhænger af de til enhver tid gældende satser og priser, der anmeldes til Finanstilsynet.

Reglerne for tildeling af overlevelsesgevinster til livrenter under udbetaling er ligeledes anmeldt til Finanstilsynet og kan ændres ved ny anmeldelse.

§ 3. Tidspunkt for investering

Alle løbende indbetalinger investeres i investeringsfonde så hurtigt som muligt. Investeringsdatoen vil altid være inden for 5 bankdage. Det er en forudsætning, at det er muligt at handle, jf. § 12.

Modtagne indbetalinger, der er større eller mindre end de aftalte løbende indbetalinger fx engangsindbetaling (indskud) og § 41-overførsler (dvs. en overførsel af pensionsopsparinger mellem pensionselskaber og/eller pengeinstitutter), bliver investeret i investeringsfonde så hurtigt som muligt. Investeringsdatoen vil altid være inden for 20 bankdage, medmindre der er aftalt en længere frist for investering. Det er en forudsætning, at det er muligt at handle, jf. § 12.

Det er en forudsætning for investering af modtagne indbetalinger, at alle nødvendige oplysninger er modtaget og er korrekte, at forsikringsaftalen er indgået, og at en eventuel firmapensionsaftale er indgået/ændret.

Ved oprettelse/ændring af større firmapensionsordninger sker investering af modtagne indbetalinger så hurtigt som muligt efter oprettelsen/ændringen, dog senest inden 20 bankdage. Der kan være aftalt en længere frist for investering.

§ 4. Skift mellem VækstPension og LinkPension

Forsikrede meddeler selskabet, hvis forsikrede ønsker at skifte mellem VækstPension og LinkPension. Meddelelsen skal gives i Mit Velliv på velliv.dk/login eller via en af selskabets dertil hørende blanketter. Selskabet er berettiget til at fratække omkostninger for skiftet.

Ved skift fra VækstPension til LinkPension skal forsikrede oplyse, hvilke investeringsfonde indbetalingerne og opsparingen skal investeres i, jf. § 13.

Ved skift fra LinkPension til VækstPension skal forsikrede vælge en investeringsprofil, jf. § 9. Se i øvrigt § 10 om nedtrapning af investeringsrisiko, hvis skiftet sker efter, at nedtrapning er startet.

Har forsikrede skiftet fra LinkPension til VækstPension eller omvendt ved at logge ind i Mit Velliv på velliv.dk/login, vil omvalget ske så hurtigt som muligt. Investeringsdatoen vil altid være inden for 5 bankdage. Det er en forudsætning, at det er muligt at handle, jf. § 12.

Skift fra LinkPension til VækstPension, der ikke sker ved at logge ind i Mit Velliv på velliv.dk/login, vil ske så hurtigt som muligt efter modtagelsen af forsikredes meddelelse. Investeringsdatoen vil altid være inden for 20 bankdage, medmindre der er aftalt en længere frist for investering. Det er en forudsætning, at det er muligt at handle, jf. § 12. Der kan ikke ske en ændring, så længe et allerede bestilt omvalg ikke er gennemført.

§ 5. Udbetaling før tid, pensionering og død

Udbetaling før tid

Hvis betingelserne for udbetaling før tid (tilbagekøb) i henhold til forsikringsbetingelserne er opfyldt, kan forsikrede opsige forsikringen, og udbetalingen/overførslen vil normalt ske senest 20 bankdage efter modtagelsen af relevante papirer.

Udbetaling ved pensionering

Når udbetaling skal ske fra det aftalte pensioneringstidspunkt, realiseres den for udbetalingen nødvendige del af de investerede beløb til kontanter normalt 1-5 bankdage, før den aftalte udbetaling forfalder.

Udbetaling ved død

Når udbetaling skal ske ved død før det aftalte pensioneringstidspunkt, realiseres den for udbetalingen nødvendige del af de investerede beløb til kontanter normalt inden for 5 bankdage efter, selskabet har modtaget skriftlig meddelelse om dødsfaldet.

Når opsparingen skal udbetales over en årrække

For ordninger i VækstPension, hvor udbetaling skal ske over en årrække, tilpasses fordelingen mellem investeringsfondene for den resterende opsparing samtidigt i overensstemmelse med den ændrede løbetid, jf. § 10.

For forsikringer, hvor udbetalingen skal ske over en årrække, sker der herefter løbende en realisering af den for hver enkelt udbetaling nødvendige del af de investerede beløb til kontanter normalt 1-5 bankdage før, udbetalingen forfalder. Ønskes udbetalingerne omregnet til en engangsudbetaling, realiseres investeringerne til kontanter normalt inden for 5 bankdage efter modtagelsen af ønsket om omregning.

Særligt for livrenter

For forsikringer, hvor udbetalingen skal ske livsvarigt, skal forsikrede – forudsat lovgivningen på pensioneringstidspunktet tillader det – vælge, om livrenten kun skal udbetales til forsikrede selv, eller om livrenten skal fortsætte udbetalingen efter, forsikredes dødsfald til forsikredes ægtefælle og/eller at udbetalingerne skal fortsætte til forsikredes efterladte i en garanteret udbetalingsperiode. Valget kan på pensioneringstidspunktet ske uden at skulle give os nye oplysninger om helbredet.

For livrenter, hvor udbetalingen er startet, vil udbetalingen helt bortfalde eller udbetalingsperioden delvist blive afkortet ved forsikredes eller eventuel medforsikredes død afhængig af forsikredes valg på pensioneringstidspunktet. Bortfalder udbetalingen eller bliver udbetalingsperioden afkortet, vil den tilhørende del af opsparingen bortfalde uden udbetaling. Den bortfaldne opsparing tilskrives som en forøgelse af opsparingen (overlevelsesevinst), som beskrevet i § 2, på tilsvarende livrenter, hvor forsikrede ikke er død. Overlevelsesevinsten sikrer, at livrenten kan udbetales livsvarigt.

En længere levetid blandt de forsikrede vil nedsætte størrelsen af den bortfaldne opsparing og dermed størrelsen af den overlevelsesevinst, der kan tilskrives. Dermed vil størrelsen af udbetalingen blive nedsat. Forsikrede har den fulde risiko for konsekvenserne af en længere levetid. Reglerne for tildeling af overlevelsesevinst til livrenter under udbetaling er anmeldt til Finanstilsynet og kan ændres ved ny anmeldelse.

§ 6. Ingen fortrydelsesret

Der er ingen fortrydelsesret, når forsikrede har meddelt selskabet sit valg/sin ændring. Det gælder både for investeringsprofil, jf. § 9, investeringsfonde, jf. § 13, skifte mellem VækstPension og LinkPension, eller når der er igangsat en udbetaling ved pensionering, død eller udbetaling før tid (tilbagekøb), jf. §§ 4 og 5. Det skyldes, at der er tale om et markedsrenteprodukt, hvor værdien af opsparingen afhænger af udsving på kapitalmarkedet.

§ 7. Ændring/opsigelse af investeringsbetingelser

Selskabet har ret til at ændre og herunder opsigse nærværende investeringsbetingelser med en måneds skriftligt varsel.

Selskabet har ret til at ændre og herunder opsigse investeringsbetingelserne uden varsel, hvis selskabet skønner, det er nødvendigt på grund af ændret lovgivning eller andre forhold, der ikke kan henføres til selskabet.

Opsiger selskabet investeringsbetingelserne, overføres de investerede beløb – efter fradrag af eventuelt negativt afkast, skatter, afgifter og omkostninger, jf. § 2 – ved udløbet af opsigelsesperioden til forvaltning på de vilkår for oprettelse af opsparing, der gælder i selskabet på overførselstidspunktet. Ved overførslen nedsættes mindste udbetalinger ifølge en eventuel investeringsgaranti ikke som følge af eventuelt negativt afkast.

§ 8. Særlige betingelser

Er forsikringsaftalen oprettet således, at en eller flere af foranstående bestemmelser ikke gælder, eller er der knyttet særlige betingelser til forsikringsaftalen, skal det være angivet i pensionsoversigten eller på anden måde være skriftligt oplyst til forsikrede.

Særlige regler for VækstPension og VækstOpsparing**§ 9. Forsikredes valg/ændring af investeringsprofil**

Forsikrede meddeler selskabet, hvilken investeringsprofil opsparingen skal investeres efter. Meddelelsen skal gives ved at logge ind i Mit Velliv på velliv.dk/logind eller via en af selskabets dertil hørende blanketter.

Forsikrede kan vælge mellem en række investeringsprofiler med forskellig investeringsrisiko. Forsikredes valg af investeringsprofil afgør, hvilke investeringsfonde opsparingen investeres i – og dermed fordelingen mellem obligationer og aktier m.v. Ændring af investeringsprofil sker ved at logge ind i Mit Velliv på velliv.dk/logind. Selskabet er berettiget til at fratække omkostninger ved ændring af investeringsprofil.

Se i øvrigt § 10 om nedtrapning af investeringsrisiko, hvis pensionsordningen oprettes efter, at nedtrapningen er startet.

Oversigt over de investeringsfonde, som selskabet benytter til at investere opsparingen i – afhængig af forsikredes valg af investeringsprofil – fremgår af velliv.dk.

Har forsikrede valgt eller ændret investeringsprofil ved at logge ind i Mit Velliv på velliv.dk/logind, vil valget/ændringen ske så hurtigt som muligt. Investeringsdatoen vil altid være inden for 5 bankdage.

Valg/ændring af investeringsprofil, der ikke sker ved at logge ind i Mit Velliv på velliv.dk/logind, vil ske så hurtigt som muligt efter modtagelsen af forsikredes meddelelse. Investeringsdatoen vil altid være inden for 20 bankdage. Der kan være aftalt en længere frist for investering som følge af ændringen.

Er pensionsordningen oprettet efter aftale med en arbejdsgiver, kan det være aftalt, at placeringen i investeringsprofiler helt eller delvist bestemmes af arbejdsgiver og/eller overenskomst.

§ 10. Nedtrapning af investeringsrisiko

For alle investeringsprofiler med nedtrapning, inklusive investeringsprofiler med investeringsgaranti, gælder, at investeringsrisikoen nedtrappes før det aftalte pensioneringstidspunkt eller forsikredes eventuelt oplyste forventede pensioneringstidspunkt. Det betyder, at opsparingen over en årrække flyttes fra investeringsfonde med en højere investeringsrisiko, jf. § 9 om forsikredes valg/ændring af investeringsprofil, til investeringsfonde med en lavere investeringsrisiko.

Tidspunktet, hvor nedtrapningen starter, og det antal år, som der nedtrappes, bestemmes af udbetalingsformen (sum, rate eller livrente udbetaling), en eventuel udbetalingsperiode og det aftalte pensioneringstidspunkt. Har forsikrede oplyst et tidligere eller senere pensioneringstidspunkt, anvendes dette i stedet for det aftalte pensioneringstidspunkt.

Oprettes pensionsordningen efter nedtrapningen er startet, investeres opsparingen i investeringsfonde, så der tages højde for, at nedtrapningen er startet.

Skitse over de nedtrapningskurver, som selskabet benytter, fremgår af velliv.dk.

§ 11. Investering af opsparingen

Investeringerne i investeringsfondene foretages efter selskabets bedste skøn.

Selskabet kan foretage hel eller delvis afdækning af en investeringskursrisiko, når det skønnes hensigtsmæssigt.

Der kan ikke i anledning af udøvede skøn gøres ansvar gældende over for selskabet.

Andelene i investeringsfondene eller de investeringsbeviser, certifikater eller lignende, der er udstedt som bevis for investeringerne, tilhører selskabet, men registreres i henhold til lovgivningen som sikkerhed for de forsikredes tilgodehavender.

Særlige regler for LinkPension**§ 12. Investeringsfonde**

Selskabet stiller en række investeringsfonde til rådighed. Som udgangspunkt kan forsikrede frit vælge mellem investeringsfondene.

Ændringer i udbuddet af investeringsfonde

Udbuddet af investeringsfondene kan løbende ændres og selskabet kan såvel tilføje som fjerne investeringsfonde fra udbuddet. Valgmulighederne kan i øvrigt være eller blive begrænset af lovgivningen og/eller af selskabet. Er pensionsordningen oprettet efter aftale med en arbejdsgiver, kan det være aftalt, at placeringen i investeringsfondene helt eller delvist bestemmes af arbejdsgiveren og/eller overenskomsten.

Oversigt over de investeringsfonde, der stilles til rådighed, fremgår til enhver tid på velliv.dk og udleveres i øvrigt ved henvendelse til selskabet.

Når en investeringsfond udgår

Udgår en investeringsfond fra udbuddet, overfører selskabet den opsparede værdi til en anden fond, der efter selskabets vurdering har samme risikoprofil som den fond, der er udgået. Er der efter selskabets vurdering ikke en fond med samme risikoprofil, overføres den opsparede værdi til en fond med en efter selskabets vurdering minimal risiko – fx en obligationsfond eller fonden Velliv Kontant. Læs mere om Velliv Kontant på velliv.dk/vellivkontantfond. Selskabet orienterer i forbindelse med ændringen kunden i Mit Velliv.

Når det ikke er muligt at gennemføre handler

Er det ikke muligt for selskabet at gennemføre handler i de valgte investeringsfonde på grund af forhold, der ikke kan henføres til selskabet – fx hvis en fond eller en markedsplads i en længere periode lukker for til- eller afgang pga. sanktioner eller lignende – vil selskabet kunne placere indbetalingerne i en fond med samme risikoprofil. Selskabet vil forud orientere via Mit Velliv om omplaceringen. Det står forsikrede frit for at vælge en anden fond, jf. § 13.

Investeringer foretaget af selskabet og fondsforvaltere

Investeringerne finder sted efter selskabets/fondsforvalterens bedste skøn. Der kan ikke i anledning af det af selskabet/fondsforvalteren udøvede skøn gøres ansvar gældende over for selskabet/fondsforvalteren.

Selskabet/fondsforvalteren kan, når det skønnes hensigtsmæssigt, helt eller delvist placere en fonds midler i likvide midler. Selskabet/fondsforvalteren kan ligeledes foretage hel eller delvis afdækning af en fonds kursrisici, når det skønnes hensigtsmæssigt.

Det er desuden en betingelse for handlen, at de pågældende aktiver efter selskabets skøn kan erhverves/afhændes i et tilstrækkeligt omfang og til en tilfredsstillende pris.

Selskabet hæfter ikke for tab, der påføres forsikrede som følge af, at handler med andele i investeringsfondene ikke gennemføres, når den manglende gennemførelse skyldes det, af selskabet udøvede skøn eller forhold, der ikke kan henføres til selskabet.

Aktiverne i investeringsfondene eller de investeringsbeviser, certifikater eller lignende, der er udstedt som bevis for aktiverne, tilhører selskabet, men registreres i henhold til lovgivningen som sikkerhed for forsikredes tilgodehavender.

§ 13. Valg/omvalg af investeringsfonde

Forsikrede meddeler selskabet, hvorledes indbetalinger til opsparingen procentvis skal fordeles mellem investeringsfondene. Ønskes investeringsvalget for den eksisterende

opsparing ændret, meddeler forsikrede, hvorledes opsparingen procentvis skal fordeles mellem investeringsfondene. Meddelelsen skal gives ved at logge ind i Mit Velliv på velliv.dk/logind eller via en af selskabets dertil hørende blanketter.

Har forsikrede valgt eller ændret investeringsfonde ved at logge ind i Mit Velliv på velliv.dk/logind, vil valget/ændringen ske så hurtigt som muligt. Investeringsdatoen vil altid være inden for 5 bankdage. Det er en forudsætning, at det er muligt at handle, jf. § 12.

Valg/omvalg af investeringsfonde, der ikke sker via Mit Velliv, vil ske så hurtigt som muligt efter modtagelsen af forsikredes meddelelse. Investeringsdatoen vil altid være inden for 20 bankdage. Der kan være aftalt en længere frist for investering som følge af ændringen. Det er en forudsætning, at det er muligt at handle, jf. § 12. Der kan dog ikke ske ændring, så længe en allerede udstedt salgsordre ikke er gennemført.